

konstateras att de tre länderna har samma uppfattning om vilka avsnitt av Romfördraget som ger anledning till betänkeligheter just ur neutralitetens synpunkt.“

Hvad særligt angår de af neutraliteten følgende forpligtelser under krigsforhold, har det i debatten — specielt i Schweiz og Østrig — været fremhævet, at den neutrale stat er forpligtet til at iagttage upartiskhed og ikke favorisere nogen af de krigsførende parter ved sin handelspolitik. Ikke mindst som led i den schweiziske neutralitetspolitik under den anden verdenskrig fastnedes den opfattelse, at den neutrale stat er berettiget til at opretholde handelssamkvemet med de krigsførende parter på samme niveau og i samme omfang som i tiden nærmest før krigens udbrud, men på den anden side også er forpligtet hertil over for hver af de krigsførende parter, således at den ikke kan ændre det normale handelssamkvem („courant normal“) til skade for den ene part eller til gunst for modparten, alt naturligvis inden for de fysiske og praktiske mulighedsgrænser.

I en krigssituation, hvor en væsentlig del af Fællesskabets medlemsstater står på den ene side og en eller flere ikke-medlemsstater står på den anden side, vil den fælles handelspolitik medføre, at den neutrale stat ikke har sikkerhed for at kunne opfylde sin pligt til ligeligt og normalt handelssamkvem med begge krigsførende parter. For de stater, der som Schweiz og Østrig er folkeretligt forpligtet til at iagttage neutralitetens grundsætninger under en stormagtskrig eller som Sverige af politiske grunde har tilkendegivet deres hensigt om at ville følge denne linje, vil det derfor ikke være muligt ubetinget at indordne sig under den handelspolitik, der bestemmes af Fællesskabets organer. For Danmark, hvis udenrigspolitik er baseret på, at landet ikke kan forholde sig neutralt under en stormagtskrig i Europa, gør denne hindring sig ikke gældende.

De pågældende landes betænkeligheder er således i det væsentlige koncentreret om Fællesskabets handelspolitik og den ubegrænsede varighed.

Ifølge artikel 111 skal Kommissionen forelægge Rådet forslag vedrørende den fremgangsmåde, der skal finde anvendelse i

overgangsperioden med henblik på iværksættelsen af en fælles optræden og en ensartet handelspolitik over for tredjelande. Som et første skridt henimod etableringen af en fælles optræden over for udenforstående lande traf Rådet i juli 1961 beslutning om en konsultationspligt vedrørende handelsaftaler med tredjelande og indførte samtidig visse regler om standardisering af handelsaftalernes udformning og gyldighedsperiode. Disse beslutninger er dog lidet vidtgående og synes at tyde på, at omstillingen til en fælles handelspolitik vil tage relativt lang tid. Ifølge artikel 113 skal den fælles handelspolitik *efter* overgangsperioden bygge på ensartede principper med hensyn til toldændringer, afslutning af told- og handelsaftaler, liberalisering o. s. v.

Ved en helhedsvurdering af de handelspolitiske bestemmelser synes problemerne dog ikke at være af større omfang for Danmark. Der henvises også i denne forbindelse til punkt 3 i besvarelsen af spørgsmål 32. Det bør endvidere i denne forbindelse erindres, at Fællesskabets hidtidige medlemslande har udvist betydelig interesse for at bevare og udbygge samhandelen med tredjelande, herunder også de østeuropæiske lande.

Tendensen i EEC går, ikke mindst efter henstillinger fra USA, i retning af en yderligere nedbringelse af de fælles ydre handelsskranker. I kommende toldforhandlinger med bl. a. USA har Fællesskabet selv sagt helt andre muligheder for at varetage sine medlemslandes eksportinteresser, end f. eks. Danmark ville have som ikke-medlem.

Artikel 240 bestemmer, at traktaten er indgået for et ubegrænset tidsrum. Det kan imidlertid herved næppe være realistisk at betragte traktaten i den foreliggende form som evigtvarende. Således kan medlemsstaterne i henhold til artikel 236 ved enstemmighed ændre traktatens indhold.

Det må endvidere antages, at et medlemsland under ganske særlige omstændigheder her som ellers i folkeretten må kunne erklære sig for ubundet af traktatens bestemmelser uanset bestemmelsen i artikel 240.

Endelig skal det påpeges, at hvad enten et land knytter sig til Fællesskabet med eller uden opsigelsesklausul, vil den faktiske